

Parandalimi i problemeve shëndetësore të gjirit te mëshqerrat

Mëshqerrë e sotme është lopa me rendiment të lartë e së nesërme. Për të mos ndaluar rrjedhjen e qumështit të së nesërme është e nevojshme të merren disa masa të rëndësishme parandaluese. Shumë shpesh mëshqerrat nuk kanë kënaqësinë të jenë në të ardhmen lopë me rendiment të lartë.

Një inflamacion që në pjelljen e parë mund të jetë fatal dhe mund të çojë në largimin e kafshës nga ferma dhe për shkak të kësaj humbja ekonomike rezulton të jetë e madhe. Shpesh në gji mund të shfaqen të njëjtat probleme, siç ndodh edhe te lopët në laktacion. Këta patogjenë depërtojnë përmes kanalit thithës në gji dhe shkaktojnë infeksione akute ose të fshehura.

Shkaqet e mundshme dhe masat parandaluese

Në përgjithësi rreziqet më të larta vijnë prej infeksioneve të pranishme në fermë. Për të ulur rrezikun e infeksionit duhet të sigurojmë shtretër të pastër dhe të thatë duke përdorur shtrojë të pastër kashte. Të bëjmë dezinfektime me insekticide dhe të shmangim situatat e vështira si mbipopullimi.

- **Thithja e ndërsjellë**

Një problem i madh është thithja e gjirit te kafshët e tjera. Në këtë rast mikrobet transmetohen përmes mukozës orale. Gjithashtu hiqet edhe përmbajtja e keratinës në kanalën e gjirit.

Nëpërmjet kanalit thithës të hapur në gji mund të hyjnë patogjenë, të cilët shkaktojnë inflamacion. Te kafshët e pjekura seksualisht, mund të jetë dëmtimi dhe/ose aktivizimi i funksionimit të gjëndrave, që sjell ënjtjen e gjirit.

Parandalimi i refleksit të gjirit te viçat bëhet duke zgjatur kohën e pirjes dhe duke i dhënë për të pirë nga një biberon me vrimë jo shumë të madhe. Siguroni një përkujdesje të mjaftueshme për viçat. Te mëshqerrat barrëse duhet të keni një monitorim të vazhdueshëm dhe optimizim të kushteve të mbarështimit. Kafshët që kanë pirje të ndërsjelltë të gjirit ose duhet të ndahen veç nga kafshët e tjera, ose duhet t'i vihet një unazë në hundë kundër thithjes.

- **Mosha e madhe e pjelljes së parë**

Studimet kanë treguar se kafshët, të cilat kanë deri në 27 muaj të moshës në fillim të pjelljes një rrezik më të ulët të mastitit. Që prej moshës 24 muajshe zvogëlohet përmbajtja e keratinës në kanal in thithës me nga 5% në muaj dhe rritet rreziku i mastitit.

- **Gjinj të tepërt që nuk janë hequr**

Gjinjtë e tepërt me rrjedhje të qumështit gjatë fazës së rritjes të hiqen në mënyrë profesionale. Hapja shtesë siguron një burim të infeksionit. Procedurat kirurgjikale në gji, të tilla si mbyllja e një gjiri ose e lythit janë të realizueshme për të paktën 6 javë para pjelljes.

- **Rrjedhje e qumështit para pjelljes**

Me një mungesë të mbylljes së kanalit thithës, ajo mund të jetë e dobishme për mjeljen e para pjelljes . Këtu, përparësia kryesore sigurisht që është higjena. Përdorimi i peshqirëve individual dhe të pastër zvogëlon rrezikun e infeksionit.

- **Edema e gjirit**

Një edemë e gjirit mund të pengojë funksionin imunitar të tij. Përveç një predispozicioni të caktuar gjenetik duhet të shmangët dhe teprica e furnizimit të natriumit dhe kaliumit. Në racionin total duhet të përfshihen më pak se 1.3% kalium. Një furnizim i mjaftueshëm i elementeve është për t'u siguruar.

Masat e trajtimit

Përkundër të gjitha masave parandaluese, mund të jetë e nevojshme ndërhyrja me mjekime. Kjo mund të jetë e nevojshme te infeksionet akute ose të fshehura. Konstatimi dhe trajtimi menjëhershëm redukton dështimin e qumështit. Gjithashtu, pjesa e infektuar e gjirit duhet të milet totalisht dhe të fillohet mjekimi me antibiotik. Kjo pjesë e gjirit duhet të milet përsëri pas 24 orësh dhe pastaj të trajtohet me tubeta tharjeje. Përdorimi i një bllokimi gjiri mbështet trajtimin. Gjithashtu edhe sekrecioni i mëshqerrave mund të shqyrtohet për baktere dhe të trajtohen në bazë të rezultatit. Nëse data e pjelljes është brenda 4-5 javë pas trajtimit, është e rëndësishme që t'i kushtohet vëmendje periudhës së pritjes para dorëzimit të qumështit. Një mundësi tjetër është një trajtim sistematik, dhe përveç kësaj, një substancë të veçantë aktive nëpër qarkullimin e gjakut futet në gji. 3-4 ditë pas pjelljes duhet të kryhet në të gjitha rastet testi i mastitit kalifornian. Parandalimi është më i mirë sesa trajtimi, ky parim ndihmon në rritjen e mëshqerrës. Vetëm në këtë mënyrë mund të siguroni një nivel të lartë të qumështit për të marrë suksesin e biznesit.

Shkaqet nga numri i lartë i qelizave somatike

Problemet e gjirit janë arsyet më të zakonshme në tufë, gjithashtu inflamacioni i gjirit mund të çojë problem në të gjithë tufën dhe të shkaktojë kosto të larta.

Numri i qelizave somatike është një tregues i rëndësishëm i shëndetit të gjirit dhe prezenca e tyre duhet të jetë jo më shumë se 80.000/ml në qumësht. Rritja e numrit të tyre në përbërjen e qumështit është një tregues për sëmundjen e gjirit. Faktorët që ndikojnë janë: mjedisi, pushimi, klima, higjiena e qëndrueshme, mjelja dhe impianti mjelës, por edhe kafshët vet, të cilat mund të jenë dobësuar nga lëndimet. Prandaj, shkaqet duhet të gjenden sa më shpejtë të jetë e mundur në mënyrë që të mund të kryhen kontrole të veçanta. Te një individ me inflamacion gjiri mund të pritet një ulje rendimenti me 10%. Por çfarë mund të bëhet për të parandaluar mastitin?

Mbarështimi: Përshtatshmëria me mjeljen dhe procesin e saj ka bërë që gjiri dhe muskujt e tij të bëhen gjithmonë e më të dobët dhe gjithnjë e më të shkurtër. Kjo i jep mundësi patogjeneve në kuptimin e plotë të fjalës, të gjejnë derën hyrëse. Një shëndet i mirë i thundrave siguron që lopët të mos shtrihen menjëherë pas mjeljes, por të shkojnë në vendin e ushqimit. Gjatë mjeljes muskujt e gjirit dhe kanalet e tij janë ende të hapur dhe kështu i mundësojnë bakterieve një depërtim optimal. Muskuli unazor i gjirit dhe kanalet e tij mbyllen sërish rreth 30 minuta pas mjeljes.

Stresi: Shpesh një dobësim i kafshëve për shkak të një lëndimi, stresi, ndryshimi ushqimor apo shkaqe të tjera të mjedisit çojnë në sëmundje. Stresi, numri i qelizave somatike në qumësht mund të rritet deri në 800.000 qeliza/ml. Periudhat e gjata të motit të nxehtë mund të shkaktojnë stres të kafshët. Kjo mund të shkaktojë një dobësim të sistemit imunitar, si dhe rritje të numrit të qelizave, shpesh shoqëruar me rritjen, dhe mbi të gjitha janë të vështira për shërimin e sëmundjes së gjirit.

Përveç kësaj, lopët kanë shpesh rrjedhje të gjirit në një mot të nxehtë, fakt i cili sjell një ngarkesë të madhe të mizave dhe insekteve. Ky faktor është stres për lopën, rreziku i infektimit, veçanërisht me coliform dhe zhvillimi i mastitit. Stresi mund të lindë në çdo ndryshim të racioneve ushqimore. Kur ndryshon përbërja e rumenit, ndodhin çrregullime metabolike të cilat mund të ndikojnë negativisht në numrin e qelizave.

Mjelja: Mjelja është ajo që ka rëndësi për pastrimin e gjinjve, përshtaten lloj peshqirësh të mirë dezinfektues gjiri. Në çdo rast, një pëlhurë individuale duhet të përdoret për çdo lopë. Në qoftë se kemi gji shumë të pisët mund të përdoren pëlhura të lagura, por para se të realizohet procesi i mjeljes duhet të jetë tharë plotësisht përsëri. Rekomandohet përdorimi i dorashkave për mjeljen, sepse bakteret nuk mund të mbijetojnë për kohë të gjatë në sipërfaqen e tyre. Një gotë mjeljeje duhet të përdoret para mjeljes.

Teknika: Një teknikë mjeljeje e mirë është thelbësore. Trajtimi korrekt i makinës mjelëse është thelbësore për parandalimin e mastitit dhe në këtë mënyrë rritjes së numrit të qelizave somatike. Në vakum të lartë, makina e mjeljes së papërshtatëshme dhe dimensionet jo të duhura të tubacionit duhet të shmangen. Prandaj, ruajtja e makinës së mjeljes me vakum mjelës, pulsator dhe gomat e duhura për gjirin e lopëve është gjithashtu një pjesë e domosdoshme e masave parandaluese, kështu që nuk mund të ketë rritje të numrit të qelizave. Mjelja është një barrë e panevojshme në gji. Nëse nuk rrjedh qumësht, vakumi në fund të gjirit është aq i lartë sa në tubacion. Kjo është e pakëndëshme për lopët. Si rezultat mund të shfaqen unaza të bardha rreth hapjes së kanalit të gjirit apo edhe keratinizimi i vrimave të gjirit.

Për të vëzhguar një histori të qëndrueshme të numrit të qelizave, dhe trajtimit të duhur, kundër ngacmuesve është absolutisht e nevojshme.

Inflamacioni i gjirit: Si shkaktar i inflamacionit të gjirit, mastitit, janë bakteret, kërpudhat dhe algat. Bakteret Staphylococcus dhe Streptococcus janë më të rëndësishmet. Inflamacioni i gjirit është i ndarë në dy forma: inflamacion akut dhe kronik i gjirit. Në inflamacionet katarrale akute, është qumështi i cili modifikohet (thekon copëza, pa erë, i kripur), por mban natyrën e tij. Shenjat janë numër i lartë i qelizave somatike, ënjtje, ngrohtësi, skuqje, temperatura e lartë. Shenjat e koli mastit, megjithatë, është shumë i dhimbshëm dhe tejet i fryrë. Lopa nuk ha, ka një temperaturë të lartë është në gjendje kritike. Qumështi këtu përbëhet nga një sekrecion i kuqerremë. Inflamacioni kronik karakterizohet nga numërimi i lartë i qelizave somatike pa shenja të jashtme dhe shkaktohet kryesisht nga patogjen Staphylococcus aureus.